



ת"פ 40623/09/13 - מדינת ישראל נגד אלון נחמן פלד, בחר שירלי פלד

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ת"פ 40623-09-13 מדינת ישראל נ' פלד ואח'
בפני כבוד השופטת דגית ויסמן

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. אלון נחמן פלד
2. בחר שירלי פלד

הנאשמים

הכרעת דין

1. כנגד הנאשמים, שני בני זוג, הוגש כתב אישום בגין העסקה שלא כדין וללא ביטוח רפואי של עובדת זרה נתנית הודו, עבירות לפי סעיפים 2(א)(1)(2), 1ד' ו- 2(ב)(3) לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991 (להלן - החוק).

2. בתאריך 4.9.12, סמוך לשעה 20:00, במהלך ביקורת של מפקחים של משרד הפנים - רשות האוכלוסין, שביצעו צו בית משפט שמספרו 142-09-12 בנכס שבו התגוררו הנאשמים (ברחוב הגנים 19/34 רמת השרון), נמצאה עובדת זרה, נתניה הודית (ת/1, ת/2, ת/6, עדות הנאשמים בעמוד 5, שורות 22-25, עמוד 6, שורה 22 עד עמוד 7, שורה 3, עמוד 9, שורות 9-11, 27-28).

על פי עדות הנאשמים, העובדת הועסקה בטיפול בילדיהם הקטינים של הנאשמים ובעבודות משק הבית (עמוד 6, שורות 3-4, שורה 32 עד עמוד 7, שורה 3, עמוד 8, שורות 10-11, במשך מספר חודשים (עמוד 6, שורה 3, עמוד 7, שורות 21-23, עמוד 9, שורות 14-1, במשך ארבעה חודשים שורה 1, 22 עד עמוד 7, שורה 3, עמוד 9, שורות 9-11, 27-28, 5, עמוד 11, שורות 5-7, 28-29).

3. לנאשמים לא היה היתר להעסקת עובדת זרה (עמוד 8 לפרוטוקול, שורות 12-13, עמוד 10, שורות 3-4).

4. העובדת שנמצאה בדירת המגורים של הנאשמים במועד הביקורת היא בגום זארינה (BEGUM ZAREENA), מס' דרכון הודי - 02655AS10 (ת/1, ת/2, ת/5א', ת/5ב', ת/7). על פי הראיות שהוצגו, למערכת היו שני דרכונים ומספר הדרכון השני הוא - 3184281B. בצילום האשרה שהוצג (ת/7), נרשם כי מדובר בהארכת האשרה, כי המערכת היא במעמד "תייר בעל רישיון לעבוד", כי היא רשאית



לעבוד בתחום הסיעוד וכי האשרה בתוקף עד יום 12.6.10.

5. מתעודות עובד ציבור שהוגשו ואשר מפרטות את נתוני האשרות שניתנו לעובדת (ת/א' ות/ב') עולה כי העובדת נכנסה לישראל בשנת 2005 בדרכון אחד ובשנת 2010 בדרכון שני. העובדת הועסקה בתחום הסיעוד מיום 26.1.2006, במהלך השנים עברה בין שלוש מעסיקות, כאשר אשרה על שם ברנדסופר נחמה ניתנה עד יום 12.6.10. לאחר מכן ניתנה לעובדת אשרה לפי סעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952 ("רישיון זמני לישיבת ביקור למי שנמצא בישראל בלי רישיון ישיבה וניתן עליו צו הרחקה, עד ליציאתו מישראל או הרחקתו ממנה"), מיום 10.8.10 עד יום 16.1.11.

כלומר, במועד הביקורת ולמעשה בכל תקופת העסקתה של העובדת אצל הנאשמים, העובדת שהתה בישראל ללא היתר עבודה.

6. לא הוצג כל מסמך המעיד על ביטוח רפואי שהנאשמים עשו לעובדת, למרות טענות בעל פה שהעובדת בוטחה (עמוד 6, שורות 14-15, עמוד 7, שורות 24-41, עמוד 8, שורות 14-16, עמוד 9, שורות 18-21, עמוד 10, שורות 9-19, עמוד 11, שורות 17-22). האישום בנושא הביטוח הרפואי עלה כבר בחקירות הנאשמים, סמוך למועד הביקורת (ת/3, שורות 35-36, ת/4, שורות 23-24). העובדה שעד למועד ישיבת ההוכחות הנאשמים לא הציגו כל ראיה בעניין זה, שוקלת לחובתם. בנסיבות אלה, המסקנה היא כי הנאשמים לא ביטחו את העובדת בביטוח רפואי.

7. לטענת הנאשמים, מספרי הדרכון בכתב האישום ובראיות שהוצגו אינם תואמים ולכן יש לזכות אותם בשל ספק סביר.

8. לאחר שעיינתי בראיות הנוגעות לזהותה של העובדת שנמצאה במקום, אני סבורה כי דין טענות הנאשמים להידחות ויש להרשיעם בעבירות נשוא כתב האישום.

9. בפתח הדיון בראיות שהוצגו, יש לציין כי הראיות הוגשו בהסכמה, ללא חקירה של עורכי המסמכים. על כן יש לקבל את המסמכים כפי שהם וכראיה לתוכנם.

10. בכתב האישום נרשם כי שם העובדת, אזרחית הודו הוא BEGUM ZAREENA וכי מספר הדרכון הוא - 02655AS10.

בת/2, רשימת עובדים, נרשמו פרטי העובדת שנמצאה במקום:

שמה של העובדת (BEGUM ZAREENA), נתינות - הודו, תאריך לידה - 20.4.70, תאריך כניסה - 25.12.05 ותוקף אשרה - 16.1.11, סוג אשרה - ב/2 כניסה, ס' 2(א)5 אחרונה. כמו כן נרשמו שני מספרי דרכון: המספר שנרשם בכתב האישום (02655AS10) ומספר נוסף - J0942321.

מספר הדרכון - J0942321, מצוין גם בת/1 - דו"ח פעולה והילוות.

11. בהודעת הנאשמת מיום 2.11.12 (ת/4), הנאשמת מסרה את הדברים הבאים (שורות 5-7):

"העובדת הגיעה אליי והביאה לי את המסמך אותו אני מציגה לך סימנו א.ד ולפי האשור הזה אני הבנתי שהיא רשאית לעבוד כי מופיע 'רשאי לעבוד'".



בחקירתה הנגדית בבית הדין הנאשמת לא ציינה שהציגה מסמכים לחוקר, אלא טענה שהחוקר הוא שהציג לה את צילום הדרכון. עם זאת, הנאשמת אישרה שת/7 - צילום הדרכון שהוצג בהליך זה, הוא הצילום שהוצג לה (עמוד 11 לפרוטוקול, שורות 4-2). בנוסף, מקריאת מכלול עדותה בנושא המסמך שעמד לנגד עיניה והביא אותה לחשוב כי העובדת הזרה רשאית לעבוד בישראל ללא מגבלה, עולה כי מדובר באותו מסמך שעמד לנגד עיניה כאשר קיבלה אותה לעבודה ובאותו מסמך שהחוקר הראה לה בחקירתה (החל מעמוד 10, שורה 25):

"ראיון עבודה אני לא זוכרת, אני זוכרת שהיינו בלונה פארק עם הילדים ביום שבת, פגשתי קבוצה של אנשים מהודו ושאלתי אם יש מישהי שיכולה לעבוד באופן חוקי ואז היא התקשרה אליי. הדבר הכי בולט שהיה לה זה רשאי לעבוד בשחור, ואחרי זה עוד העסקנו עובדות שהן חוקיות ואני יודעת בדיוק איפה להסתכל.

ש. כשראית את הדרכון על מה עוד הסתכלת חוץ מה'רשאי לעבוד'?

ת. את התמונה ואת התוקף, אני מבחינתי ראיתי 'רשאי לעבוד' וזהו.

ש. תסכימי איתי שרשום פה סיעודי?

ת. אחרי שהחוקר הראה לי.

ש. תסכימי איתי שלויזה יש תוקף?

ת. אחרי שהחוקר הראה לי."

מסקנה זו עולה גם מחלק אחר בעדות הנאשמת - "אני גם הראיתי לחוקר שהיה רשום שם 'רשאי לעבוד' ואז החוקר הראה לי שרשום בצד למעלה 'סיעודי'". (עמוד 9, שורות 24-23). כלומר, מדובר באותו מסמך שהן הנאשמת והן החוקר עיינו בו וברשום בו.

בצילום הדרכון, ת/7, שאין חולק שהוא של העובדת הזרה שנמצאה בביתם של הנאשמים במועד הביקורת, נרשם מספר דרכון - 3184281B.

בשתי תעודות עובד ציבור שהוצגו - ת/5א' ות/5ב' צוין כי לעובדה בשם BEGUM ZAREENA היו שני דרכונים - זה המצוין בכתב האישום (02655AS10) וזה המצוין בצילום הדרכון שהנאשמת אישרה כי הוא של העובדת שנמצאה בביתם בזמן הביקורת - 3184281B.

12. לסיכום, מהראיות עולה כי מספר הדרכון שצוין בכתב האישום, הוא מספר הדרכון של העובדת שנמצאה בביתם של הנאשמים במועד הביקורת. על פי תע"צ שהוגשו, לעובדת היו שני מספרי דרכון - אחד צוין בכתב האישום והשני צוין בצילום הדרכון של העובדת. נכון שמהראיות עולה כי היה מספר דרכון שלישי לעובדת, אולם הנאשמים אישרו כי העובדת שנמצאה בביתם היתה עובדת מהודו, כי לא היה להם היתר להעסקת עובדת זרה וכי העובדת עבדה אצלם בעבודות משק בית וטיפול בילדים (תחומי עיסוק שלא ניתן לגביהם היתר לעסקת עובדים זרים בישראל). בנוסף, הנאשמת עצמה קשרה בין צילום הדרכון עם מספר הדרכון השני ובין העובדת שעבדה אצלה, ודי בכך לדחיית טענות הנאשמים לגבי אי הוכחת זהותה של העובדת הזרה נמצאה בביתם של הנאשמים במועד הביקורת.

13. לאמור לעיל יש להוסיף כי על פי כתב האישום, הנאשמים הלינו את העובדת הזרה בביתם. הנאשמים



הכחישו הן בחקירתם והן בעדותם בבית הדין כי העובדת לנה אצלם. עם זאת, הנאשם אישר כי במועד הביקורת העובדת אספה את חפציה ומעדותו המתחמקת בעניין זה, עולה כי למעשה אישר את הרשום בת/1 כי העובדת "אספה את כבודתה", היינו אין מדובר רק בתיק יד אישי, אלא בציוד נוסף ("אני לא זוכר איזה תיק, זו לא היתה מזוודה כזו גדולה" (עמוד 7, שורה 18)).

המסקנה לפיה העובדת לנה בבית הנאשמים מתיישבת גם עם העובדה שבת/1 נרשם כי הנאשם מסר שהוא משלם לעובדת 1,000 דולר בכל חודש, למרות שעל פי פרטים שהנאשמים מסרו, העובדת הועסקה אצלם במשרה חלקית (ר' בעדות הנאשם בעמוד 7, שורות 21-23, הודעת הנאשמת - ת/4, שורות 14-16, 21-22).

לאור האמור לעיל, הוכח כי העובדת הזרה המוזכרת בכתב האישום לנה אצל הנאשמים.

14. אשר לשאלה מהו פרק הזמן בו העובדת הזרה הועסקה על ידי הנאשמים, נמסרו מספר גרסאות. במועד הביקורת, הנאשם מסר שהעובדת הועסקה ארבעה חודשים. בחקירתו (ת/3) עומת עם פרטים שמסר במועד הביקורת, אך העיר רק לגבי פעולות העובדת (ניקיונות ולא טיפול בילדים) ולא חזר בו מהטענה כי עבדה 4 חודשים (שורות 10-15). לעומת זאת, הנאשמת מסרה בחקירתה (ת/4) כי העובדת עבדה אצלם כחודשיים (שורות 12-13). בבית הדין מסרה שהיא "זוכרת פלוס מינוס, זה היה כמה חודשים" (עמוד 11, שורה 7). כלומר, מהראיות עולה כי העובדת הועסקה אצל הנאשמים חודשים ספורים, לכל הפחות חודשיים ולא יותר מארבעה חודשים.

15. מכאן יש לעבור לבחינת היסוד הנפשי. על פי הפסיקה, היסוד הנפשי הנדרש בעבירות נשוא כתב האישום הוא מסוג "מודעות" וזו מתקיימת גם במצב של "עצימת עיניים" (ע"פ (ארצי) 22/06 **מדינת ישראל נ' רוזן**, 28.3.07; להלן - עניין רוזן ור' גם בע"פ (ארצי) 33098-09-12 **א.פ.י. שירותי כח אדם בענף הבניין (2005) בע"מ נ' מדינת ישראל**, 11.8.14).

הנאשם העיד שהביט בדרכונה של העובדה וראה שהיא יכולה לעבוד (עמוד 6 לפרוטוקול, שורות 6-7). באופן דומה העידה גם הנאשמת, בדברים שצוטטו לעיל.

כאמור, המסמך היחיד שהוצג הוא צילום אשרה מדרכון של העובדת, שבו נרשם במפורש כי האשרה בתוקף עד יום 12.6.10 וכי האשרה היא לתחום הסיעוד.

16. בעניין רוזן שנזכר לעיל, נקבעו הדברים הבאים ביחס למעסיק שבדק את מסמכי העובד, אך לא היה ער לכך שרישיון העבודה שהוצג בפניו הוא מסויג (היינו כפוף לכך שהעובד מועסק על ידי מעביד ספציפי):

"... בידי המעסיק הפוטנציאלי לצאת ידי חובת בירור החשד, בכך שידרוש מן העובד הזר להציג מסמכים מזהים, לרבות רשיון עבודה בישראל, ובכך שיבדוק באופן מדויק את פרטי המידע במסמכים אלה. במיוחד כן, כאשר מדובר בהתקשרות מזדמנת או ארעית. דרישת תעודת זהות ורשיון עבודה ובדיקת המידע שבהם, באה בגדר המאמץ הסביר והראוי אותו חייב למלא מי שחפץ להעסיק עובד זר. דרישה להצגת המסמכים ובדיקת פרטיהם, כאמור, אף עולה בקנה אחד עם האחריות המוטלת על המעסיק הפוטנציאלי שלא להעסיק עובד זר בניגוד לחוק.

במסגרת חובת הבירור, וטרם ההתקשרות, על המעסיק הפוטנציאלי לעין היטב במסמכים שמציג לו



העובד הזר, ולבדוק אם פרטי רשיון העבודה תואמים את פרטי הזיהוי של העובד; אם רשיון העבודה הוא כללי או שמא ניתן לעבודה אצל מעסיק ששמו נקוב ברשיון.

(ההדגשה הוספה - ד.ו.)

17. כאמור, הנאשמים מבססים את הגנתם בעובדה כי המילה "סיעוד" נרשמה בצדי האשרה ואילו המילים "רשאי לעבוד" נרשמו באותיות בולטות במרכז האשרה. יתכן שבמקרים מסויימים, עניין זה יכול היה לעורר ספק בדבר מודעותו של המעסיק לפרטי האשרה. לא כך בעניינם של הנאשמים. זאת מאחר שבמרכז האשרה, צמוד ומעל למילים "רשאי לעבוד" מצוין כי תוקף האשרה הוא עד 12.6.2010. היינו, במועד בו העובדת החלה לעבוד אצל הנאשמים, בשנת 2012, האשרה כלל לא היתה בתוקף (עניין עובדתי זה נתמך בעולה מתע"צ שהוצגו, לפיהן בשלב זה העובדת שהתה בישראל על פי סעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל).

אין זה סביר כלל כי הנאשמים עיינו בדרכון ולא ראו את מועד תוקף האשרה. זאת במיוחד כאשר הנאשמת העידה בנחרצות כי "אני יודעת בדיוק איפה להסתכל". לכך אוסיף כי עדות הנאשם בשאלה אם אכן עיין במסמכים כלשהם הנוגעים לעובדת היתה כללית, מתחמקת ולא משכנעת (ר' תשובותיו בעמוד 7, שורות 4-7 לעומת תשובותיו בעמוד 8, שורות 25-30).

כאמור, עדותם של שני הנאשמים לפיה עיינו באשרה שהעובדת הציגה ונכשלו בהעסקה שלא כדין, כיוון שלא שמו לב למילה "סיעודי", אינה מתיישבת עם העובדה כי תוקף האשרה צוין באופן בולט ובמועד ההעסקה, זה לא היה בתוקף. יש בכך לעורר תהיות בשאלה אם אמנם הנאשמים עיינו באשרת העובדת טרם שהחלו להעסיק אותה. אך לעצם ההרשעה, די בכך שנדחתה טענת ההגנה לפיה הנאשמים לא שמו לב שהמילה "סיעודי" נרשמה בצדי האשרה, כיוון שגם אלמלא רישום זה, לא היה מקום להסתמך על ת/7 כמסמך המתיר לנאשמים להעסיק את העובדת הזרה, שעה שתוקף האשרה צוין באופן ברור ובולט. עוד יש לחזור ולציין כי לא הוצג כל מסמך אחר שהנאשמים עיינו בו טרם שהחלו להעסיק את העובדת הזרה במשק ביתם.

18. סוף דבר - הוכחו יסודות העבירות המפורטות בכתב האישום והנאשמים מורשעים בעבירות אלה.

טיעוני הצדדים לעונש ישמעו ביום 17.7.16 בשעה 14:30.

בהתאם להסכמת הצדדים, הכרעת הדין תשלח לצדדים בדואר.

ניתנה היום, י"ח ניסן תשע"ו, 26 אפריל 2016, בהיעדר הצדדים.